

Raadsvoorstel

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 29 mei 2019
Agendanummer	:
Datum collegebesluit	: 26 maart 2019
Onderwerp	: Schoon en onkruidvrijhouden van verhardingen

Voorstel

1. Het schoon- en onkruidvrijhouden van de verhardingen per 1 januari 2020 in eigen beheer uit te voeren;
2. Voor de aanschaf van het benodigde materieel een investeringskrediet van € 445.000,00 beschikbaar te stellen;
3. De formatie van de buitendienst hiervoor per 1 januari 2020 met 4 fte uit te breiden;
4. De hiermee gemoeide kosten volledig toe te rekenen aan de post 62100104 Straatreiniging;
5. Met ingang van de begroting 2020 de doorbelasting van de kosten voor de straatreiniging naar de post 67200101 Afvalwater en hemelwater te verhogen met € 30.000,00 naar € 150.000,00.
6. Dit zo aan te passen in het VGRP+.

Inleiding

Voor het schoon en onkruidvrijhouden van de verhardingen mogen geen chemische bestrijdingsmiddelen worden gebruikt. Daarom wordt gebruik gemaakt van alternatieve methoden, zoals borstelen en branden. Uit de inwoners enquête die in augustus 2018 is gehouden, blijkt dat de inwoners over het algemeen nog steeds niet tevreden zijn over het beeld dat in de praktijk wordt gerealiseerd.

In de afgelopen jaren is het schoon en onkruidvrijhouden van de verhardingen uitbesteed aan een externe partij. Om beter aan te kunnen sluiten bij de wens van de inwoners is het afgelopen jaar de afgesproken beeldkwaliteit naar boven bijgesteld. Deze bijstelling zorgt tevens voor een stijging van de kosten. Bij de vaststelling van de begroting voor 2019 is daarbij geconstateerd dat hierdoor de kosten voor uitbesteding gelijk zijn aan uitvoering in eigen beheer.

Het is echter niet mogelijk om de straatreiniging in eigen beheer uit te voeren binnen de huidige formatie van de buitendienst. Ook beschikt de buitendienst niet over het hiervoor benodigde materieel. Om de onkruidbestrijding in eigen beheer mogelijk te maken dient er niet alleen geïnvesteerd te worden in het benodigde materieel, maar is er ook een uitbreiding van de formatie van de buitendienst nodig

Beoogd effect

Het in eigen beheer schoon- en onkruidvrijhouden van de verhardingen leidt tot een hogere tevredenheid van de inwoners over het onderhoud van de openbare buitenruimte.

Argumenten

1.1 In het raadsprogramma 2018-2022 is opgenomen dat het groenonderhoud meer in eigen beheer wordt uitgevoerd.

Om beter te kunnen inspelen op de wensen van de inwoners, is in het raadsprogramma 2018-2022 opgenomen om het groenonderhoud in eigen beheer uit te voeren. Het in eigen beheer schoon- en onkruidvrijhouden van de verhardingen sluit hier goed bij aan.

1.2 Er kan flexibeler worden ingespeeld op de wensen van de inwoners

Wanneer de straatreiniging in eigen beheer wordt uitgevoerd kan beter worden geanticipeerd op de wensen van de inwoners en zijn we niet meer afhankelijk van de beschikbaarheid van de aannemer.

1.3 Er kan jaarrond meer inzet worden gepleegd

Doordat er het gehele jaar inzet wordt gepleegd om de verhardingen schoon te houden, wordt de voedingsbodem voor onkruidgroei op termijn verminderd of zelfs weggenomen.

1.4 De kosten voor uitbesteding zijn hoger geworden

Doordat geen gebruik meer gemaakt mag worden van chemische bestrijdingsmiddelen, dient voor het schoon en onkruidvrijhouden van de verhardingen gewerkt te worden met alternatieve methoden, zoals branden en borstelen. Deze methoden zijn arbeidsintensiever dan chemische onkruidbestrijding. Hierdoor zijn de kosten voor het uitbesteden van de onkruidbestrijding de laatste jaren fors gestegen.

1.5 De uitvoering in eigen beheer vraagt om een goede voorbereiding

Om het schoon- en onkruidvrij houden van de verhardingen in eigen beheer te kunnen uitvoeren, is er een goede voorbereiding nodig. Voor de aanschaf van het materieel moeten diverse aanbestedingsprocedures worden doorlopen, die de nodige tijd vergen vanwege wettelijk vastgelegde termijnen. Ook is er sprake van lange levertijden. Daarnaast moet er geschikt personeel worden geworven. Hierdoor is het niet mogelijk om eerder dan per 1 januari 2020 met de uitvoering in eigen beheer te starten. Tot deze datum wordt het werk uitgevoerd door een externe partij.

2.1 De buitendienst beschikt in de huidige situatie niet over het benodigde materieel

Voor het schoon- en onkruidhouden van verhardingen is specifiek materieel vereist. Dit betreft onder meer een straatveegmachine en een borstelmachine. Daarnaast zijn er diverse handgereedschappen nodig, voor de onkruidbestrijding op locaties waar de borstel- en straatveegmachine niet ingezet kunnen worden. Dit betreft onder meer paden met halfverhardingen en slecht bereikbare locaties. Ook moet rekening worden gehouden met het verzamelen en afvoeren van het veegvuil. Hiervoor zijn enkele voorzieningen op de gemeentewerf nodig. Een overzicht van het benodigde materieel is opgenomen in bijlage 1.

2.2. In de begroting is niet voorzien in een investeringskrediet

Bij de vaststelling van de Begroting 2019 is er nog geen keuze gemaakt in de wijze van uitvoering. Wel is het exploitatiebudget verhoogd, waarbij rekening is gehouden met de uitvoering in eigen beheer. Er dient echter nog een investeringskrediet door de raad beschikbaar gesteld te worden voor de aanschaf van het benodigde materiaal. Het totaal van de benodigde investeringen bedraagt € 445.000,00 exclusief BTW. De kapitaallasten zijn passend binnen het exploitatiebudget.

3.1 In de huidige formatie is geen ruimte om de straatreiniging in eigen beheer uit te voeren

In de huidige formatie is geen rekening gehouden met het in eigen beheer uitvoeren van de straatreiniging. Deze werkzaamheden komen bovenop de werkzaamheden voor het wijk- en buurtbeheer.

Voor de onkruidbestrijding in eigen beheer zal onder andere gebruik worden gemaakt van een borstelmachine en een veegmachine. Tegelijkertijd moet rekening worden gehouden met het handmatig bestrijden van onkruid. Dit geldt onder andere op locaties waar de onkruidborstel niet kan komen zoals begraafplaatsen, de onkruidbestrijding rondom obstakels en op halfverhardingen, zoals grindpaden. Hiervoor is een ploeg van twee mensen nodig. Om grip te houden op de onkruidbeheersing is het tevens van belang dat er vijf dagen per week inzet wordt gepleegd. Omdat de buitendienstmedewerkers in de huidige situatie vier dagen van negen uur werken, wordt er in voorzien dat een van de handmatige onkruidbestrijders op de (rooster)vrije dagen de machine van de vaste machinisten kan overnemen.

Om de onkruidbestrijding in eigen beheer uit te kunnen voeren is dan ook een formatie uitbreiding van de buitendienst nodig van vier fte. Dit betreft een veegmachinist, een machinist op de borstelmachine en twee medewerkers voor de handmatige onkruidbestrijding, die tevens ingezet kunnen worden als reservemachinist.

4.1 In de begroting 2019 is rekening gehouden met de gestegen kosten voor de straatreiniging.

Het budget voor de Straatreiniging is met ingang van de begroting 2019 verhoogd. Daarbij is rekening gehouden met de gestegen kosten voor de straatreiniging. Tevens is daarbij rekening gehouden met een uitbreiding van de formatie en de doorbelasting van de kapitaallasten. Ook zijn in deze post de kosten voor o.a. onderhoud, brandstof en verzekering meegenomen.

4.2 De medewerkers en het materieel worden alleen ingezet op de straatreiniging.

Uitgangspunt is dat gemaakte kosten geboekt worden op het product waarvoor ze worden gemaakt. De machines en mensen worden primair ingezet voor de straatreiniging. Om die reden dienen de kosten toegerekend te worden aan de post Straatreiniging.

5.1 Straatvegen draagt bij aan het schoonhouden van de straatkolken en riolering

Door de verhardingen schoon en onkruidvrij te houden vindt er minder vervuiling plaats van de straatkolken en de riolering.

5.2 De gestegen kosten voor het straatvegen zijn niet aangepast in het VGRP+.

In het VGRP+ 2017-2022 is een vast bedrag van € 120.000,00 opgenomen dat vanuit het straatvegen wordt doorbelast naar de kostenplaats 67200101 Afvalwater en hemelwater. Vanwege de toegenomen kosten voor de straatreiniging zijn in de begroting 2019 de exploitatiekosten voor de straatreiniging weliswaar verhoogd, maar is het bedrag dat wordt doorbelast aan de riolering niet aangepast. Ook is het areaal verhardingen toegenomen. Daarom wordt voorgesteld om vanaf 2020 het bedrag dat naar de kostenplaats 67200101 Afvalwater en hemelwater wordt doorbelast te verhogen van € 120.000,00 naar € 150.000,00.

6.1 Het VGRP+ dient als basis voor de rioolheffing

Op basis van het VGRP+ wordt de rioolheffing berekend. Daarbij wordt uitgegaan van een kostendekkende begroting. Gemeenten zijn vrij om een gedeelte van de straatreiniging toe te rekenen aan de riolering.

Kanttekeningen

1.1 Er zijn beperkte mogelijkheden om extra inzet te plegen bij bovenmatige onkruidgroei

Er bestaat een risico dat er tijdens ongunstige weersomstandigheden (warm en vochtig weer) veel onkruidgroei is. In dergelijke situaties zal extra inzet nodig zijn om de verhardingen onkruidvrij te houden. In de huidige situatie wordt dit risico bij de aannemer gelegd en dient deze te zorgen voor extra inzet, zonder dat daar een vergoeding tegenover staat. In de kostenraming is weliswaar rekening gehouden met een extra inzet tijdens piekperiodes, maar het risico bestaat dat dit bedrag in ongunstige gevallen ontoereikend is en er meer inzet nodig is dan de financiële ruimte toelaat. Daarnaast bestaat het risico dat externe marktpartijen geen mankracht en/of materieel beschikbaar hebben omdat deze elders al worden ingezet.

1.2 Uitvoering in eigen beheer kan leiden tot schadeclaims

Door het borstelen van verhardingen kan het gebeuren dat losliggende voorwerpen en steentjes schade veroorzaken aan particuliere eigendommen. De schadeclaims die hieruit voortvloeien worden in de huidige situatie doorgezet naar de aannemer. Wanneer ervoor wordt gekozen om de onkruidbestrijding in eigen beheer uit te voeren, zullen deze claims in de eigen organisatie behandeld moeten worden.

2.1 In de huidige arbeidsmarkt kan het lastig zijn om voldoende geschikt personeel te werven

In de huidige arbeidsmarkt is er sprake van een krapte aan arbeidskrachten. Commerciële bedrijven kunnen hierop inspelen door een hogere beloning te bieden. De gemeente kent deze mogelijkheid niet, waardoor de concurrentiepositie ongunstig kan zijn voor het vinden van voldoende geschikt personeel.

Financiën

De kostenraming voor het in eigen beheer schoon en onkruidvrijhouden van verhardingen is opgenomen in de onderstaande tabel.

Onderdeel	Kosten / jaar
Personeelskosten (4 fte)	€ 180.000,00
Kapitaallasten	€ 70.000,00
Brandstofkosten	€ 17.000,00
Reparatie en onderhoud	€ 25.000,00
Veeg- en onkruidborstels	€ 11.000,00
Stortkosten veegvuil	€ 27.000,00
TOTAAL	€ 330.000,00

In de begroting 2019 is er in totaal een bedrag van € 300.000,00 beschikbaar. Hiervan wordt € 120.000,00 euro gedekt vanuit het VGRP. Per saldo wordt € 180.000,00 bekostigd vanuit de exploitatiebegroting. Voor de onkruidbestrijding in eigen beheer wordt voor 2020 uitgegaan van een bedrag van € 330.000,00. De dekking hiervoor kan worden gevonden door vanaf 2020 het bedrag van € 150.000,00 door te belasten naar riolering en het resterende gedeelte vanuit de exploitatie te financieren.

Uitvoering

De stappen die gezet zullen worden om de onkruidbestrijding in eigen beheer uit te voeren zien er als volgt uit:

1. Doorlopen aanbestedingsprocedures, o.a. voor de aanschaf van een veegmachine, onkruidborstel en een bladzuigwagen;
2. Aanpassen en uitbreiding voorzieningen op de gemeentewerf;
3. Aanschaf van handgereedschappen;
4. Werven van personeel;
5. Start onkruidbestrijding op verharding in eigen beheer per 1 januari 2020.

Bijlagen

Bijlage 1: investeringsoverzicht materieel